

Ajuntament de **SANTA MARGALIDA**
ILLES BALEARS

Assumpte: Son Real

PROPOSTA D'ACORD

El Govern de les Illes Balears, a l'any 2002 i amb fons de la llavors anomenada “*ecotaxa*”, va adquirir una part de la possessió de Son Real, aquella que està situada entre la carretera i la mar, en el terme municipal de Santa Margalida. Aleshores l'adquisició de les 379,5 hectàrees d'ús públic va ser presentat com el projecte símbol d'aquella època. Es va dir que a Son Real es veien representades les quatre branques d'actuació que es preveien amb aquell impost turístic pioner: la turística, la mediambiental, l'agrícola i la patrimonial. Es va destacar que l'objectiu principal d'aquella actuació era la de rehabilitar i protegir el patrimoni natural, etnològic i, sobretot, l'arqueològic de la finca.

Parlar de Son Real és parlar d'una de les referències més importants del patrimoni arqueològic de les Illes Balears. Dins la finca hi trobam un gran nombre de jaciments de diferents períodes de la prehistòria. Les primeres evidències d'ocupació humana que cal destacar són del **període dolmènic** (amb les restes d'un dolmen i de tres hipogeus o coves artificials d'enterrament), també del **període prototalaiòtic** trobam el jaciment arqueològic des Figueral. Finalment, destaquen, de l'època talaiòtica i postalaiòtica, els jaciments relacionats amb el ritus funerari. D'aquests, el més destacat, conegut i important és la **Necròpolis de Son Real**, també coneguda comunament com “*Cementeri des Fenicis*”. Els experts coincideixen a afirmar que es tracta d'una necròpolis única a Mallorca i a la Mediterrània Occidental. Les seves característiques (més d'un centenar de sepultures que reproduïxen, a petita escala, els edificis més emblemàtics d'aquella cultura) i la seva ubicació (a la costa, tocant la vorera de la mar) li confereixen un gran valor històric i patrimonial, però també un indubtable potencial en l'àmbit del turisme cultural. No debades l'actual Govern balear va utilitzar una fotografia de la necròpolis com a imatge de Mallorca a FITUR.

Amb el temps s'ha vist que les dificultats per mantenir, protegir i posar en valor aquests jaciments són molt grans. L'any 2001 un temporal va destruir les cambres funeràries de l'illot des Porros, situat prop de la punta dels Fenicis i va afectar també a la pròpia necròpolis de Son Real. Després d'una intervenció d'urgència, el mateix any de la compra de la finca, no es va tornar a actuar sobre la necròpolis fins l'any 2007. Tot plegat agreujà la constant degradació que pateixen aquests jaciments per la seva proximitat a la vorera de la mar, que, si no s'evita, acabarà per engolir-los en 50 anys més.

Certament, només durant els primers anys de l'adquisició de la finca i després en la legislatura 2007-2011 s'efectuaren inversions importants. Entre aquestes, cal destacar la creació del Centre d'interpretació. La part situada en els antics sestadors de Ses Cases Noves és de temàtica etnològica (ens il·lustra sobre l'univers rural) i aquella situada a les cases dels Senyors conté la informació i restes sobre el patrimoni arqueològic de la finca.

Ajuntament de **SANTA MARGALIDA**
ILLES BALEARS

Des del 2011 fins a dia d'avui les inversions públiques a son Real son minses i escasses. En destaquen els 18.000.-€ que anualment aquest Ajuntament destina a manteniment, treballs i estudis a la Necròpolis, que de vegades han comptat amb una subvenció addicional del Consell de Mallorca. Cal dir que en el darrer any s'aprovà el "*Projecte d'excavació, documentació, consolidació i adequació del jaciment arqueològic des Figueral*" amb fons de l'impost turístic, que vol "*continuar amb la tasca de recuperació i conservació del jaciment per garantir-ne l'existència en el futur i oferir al públic visitant un jaciment de primer ordre adequat, intel·ligible i segur*". Però les actuacions encara no s'han iniciat.

A l'Ajuntament consideram que Son Real és un vertader **parc arqueològic**, ja que, com dèiem, conté monuments i restes arqueològiques d'incalculable valor, una circumstància que s'evidencià amb la declaració, per part del Consell de Mallorca, de **zona arqueològica** dels terrenys de la finca i dels seus voltants. Així mateix, constitueix un **parc o centre d'interpretació etnològic** de la ruralia mallorquina tradicional, gràcies a la riquesa d'aquests elements com també al potencial que suposa l'existència del centre d'interpretació a les cases de la finca.

A l'equip de govern municipal ens preocupa sobretot la supervivència de la Necròpolis. Consideram que no es pot fer dependre d'actuacions puntuals o de caràcter esporàdic, sinó que la seva conservació, protecció i posada en valor és una responsabilitat conjunta i permanent de totes les administracions competents en aquella zona geogràfica. En concret a la Punta dels Fenicis hi concorren la propietat del Govern de les Illes Balears; el Govern d'Espanya (pel fet d'estar situada una zona de domini públic marítimo-terrestre); l'Ajuntament de Santa Margalida i, pel fet de tractar-se d'un bé patrimonial de primer ordre, el Consell Insular de Mallorca. Aquest, com a garant del patrimoni mallorquí, també hi té molt a dir, pel que fa a l'estudi, manteniment i conservació dels jaciments i elements existents.

L'Ajuntament de Santa Margalida hem reclamat insistentment la creació un òrgan interadministratiu encarregat de la gestió conjunta de la finca, a fi que es destinin partides anuals permanents per a continuar amb les tasques d'excavació, la consolidació, el manteniment, la documentació i divulgació dels diferents jaciments arqueològics de la finca pública.

Des de l'Ajuntament entenem que el Consell de Mallorca, com a administració responsable en matèria de patrimoni històric, ha d'impulsar la constitució d'un Consorci que hauria d'estar participat per les entitats públiques responsables a la zona; és a dir, el Govern d'Espanya, el Govern de les Illes Balears, l'Ajuntament de Santa Margalida i el propi Consell de Mallorca.

Per tot l'exposat, en ús de les facultats legalment conferides **PROPÒS** al Ple l'adopció dels següents següents

ACORDS:

Ajuntament de **SANTA MARGALIDA**
ILLES BALEARS

- 1.- Iniciar la tramitació per a la creació del Parc Natural de Son Real amb una superfície aproximada d'uns 5.300.000 m², que inclourà la finca pública de Son Real.
- 2.- Instar al Govern Balear perquè procedeixi a la **creació d'un Consorci, Fundació o organisme similar de la finca de Son Real**, que estaria integrat pel Govern d'Espanya, el Govern de les Illes Balears, el CIM i l'Ajuntament de Santa Margalida, per tal de gestionar, restaurar, ampliar, mantenir, conservar, protegir i difondre les restes dels jaciments arqueològics i etnològics de la finca pública i d'aquells sota domini o propietat del Govern d'Espanya, que haurà d'ésser dotat dels mitjans personals, econòmics i tècnics, necessaris per poder complir aquests objectius.
- 3.- Instar al Govern Balear perquè, amb els recursos procedents de l'impost turístic, realitzi les gestions oportunes per tal d'adquirir les parcel·les 152 i 138 del Polígon 12 de Son Real per connectar i ampliar les finques públiques 176 i 177 del mateix polígon, que ja pertanyen al govern autonòmic.

No obstant, el Ple, amb el seu superior criteri, acordarà.

Santa Margalida, 24 de setembre de 2018.

El Batle,

Joan Monjo Estelrich

Resum de firmes

Títol: PROPOSTA D'ACORD FINCA SON REAL

Descripció: PROPOSTA D'ACORD FINCA SON REAL

Signant 1